

Vemadmodum olim Persarum Imperium celebre admodum fuit, sic & hodie non infime dignitatis est, multas easque magnas sub se continens prouincias. Totum enim istum Asiæ tractum inter Tigrum fluium, Mare Persicum, Oceanum Indicum (quem nonnulli à veteribus Mare rubrum appellatum nonnulli putant) Indum & Iaxarten fluuios (quem posteriorem Chesel hodie nuncupant) & inter Caspium Mare, hodie Persarum Imperatores subiectum sibi habent. Eundem hunc terræ tractum Plinius lib. 6. cap. 27. secundum Agrippæ sententiam, Medis, Parthis, ac Persis tribuit. Ammianus verò Marcellinus (qui tempore Iuliani apostatæ vixit) soli Persarum regno ascribit. Decimo tertio enim libro prouincias eius omnes ordine recenset, hæc ponens, Assyriam, Susianam, Mediam, Persiam, magnam Carmaniam, Hircaniam, Margianam, Bactrianos, Sogdianos, Sacos, Schytiam trans Imaum, Sericam, Ariam, Paropamisadat, Drangianam, Arachosiam, & Gedrosiam. Omnes hæc regiones (quæ tum ex multis ipsique diuersis scriptoribus, ex peregrinationibus etiam recentiorum percipere datur) in hunc vsque diem Persarum imperio subiectæ videntur, licet nomina multum variauerint. Persicum hoc regnum alio nomine Sophorum quoque imperium appellatur, de quo: um origine Cælius Curio ex Decadibus Ioannis Barrij super Asiam, in Saracenorū suorum historia hæc tradit: Anno à natiuitate Christi 1369. Princeps quidam inter Persas erat nomine Sophi, is oppidum Ardenelimum tenebat, prætendens se ex stirpe Alidis oriundum generi Muamedis, atque educatum ab eius nepote quem Musam Cazinum vocant. post mortem verò Calyphæ Babylonij, & aduersarios suos (quorū tutelam Turci susceperant) per Tartaros oppressos, suam de Religione sententiam liberius proferre ac declarare cœpit. Cum autem Hocemus Alidis filius, cuius se nepotem Sophi iactat, duodecim haberet filios: Sophi verò suis sectatoribus, quo ab alijs dignoscerentur, peculiariter quoddam Symbolum assignare vellent: instituit vt omnes sui affectus sub fascijs, quibus capita sua vincunt: & Tulibantes vocant, purpureum gestarent piliolum, duodecim insignitum apicibus extra Tulibantem in medio prominentibus. Hoc defuncto, filius eius Guines succedit, talemque se gerit, vt per totum Orientem doctissimi ac sanctissimi viri sibi æstimationem conciliaret, ita vt Tamerlanes quoque potentissimus Parthorum Rex qui & Baiazetem Turcarum imperatorem captiuum duxit, hunc veluti magnæ integritatis ac sanctimonie virum inuisere gestiuerit: & idem Guines 30000. captiuos, quos secum duxerat, ab eo dono impetrarit, quos postmodo in sua religione instructos filio Secaidar tradidit, qui eorū opera in bellis vteretur. Post mortem enim Guines, hic eorum virtuti confidens, Georgianos ex Schytia oriundos & Christi doctrinam amplexos bello inuasit, magnis claudibus affecit, atque ij Persis tum vicini erant. Atque hæc de Sophy origine. Continua cum Turcis bella gerunt, propter Religionem Mahumeticam, siquidem Sophyci diuersum quendam Alcorani siue doctrinæ Mahumeticæ interpretem & declaratorem habent, à Turcarum sententia & expositione planè alienum: ita vt hi ab illis, & vicissim illis ab his hæreseos & impietatis damnentur. Natura liberales, mites, ac modesti sunt verecundiæ dediti, disciplinarum ac liberalium artium amantes, Nobilitatemque suo honore afficientes: in hoc à Turcis planè alieni, quod hi nullum nec sanguinis nec stemmatis habeant discrimen. De harum prouinciarum conditione ac natura, incolarum item moribus, consule Aloisium Ioannis Venetum, Iosaphat Barbarum, Ambrosium Cantarenum, Ioannem Mariam Angiolellum, & descriptionem itineris anonymi cuiusdam mercatoris libello huius subiectam. Consulas quoque Iesuitarum Epistolas, & commentaria rerum in Persia gestarum, per Caterinum Zenum Venetijs impressa. Mediæ regnum Polybius libro quinto elegantissimè ad doctissimè describit.

PERSIA REGNUM SIVE SOPHORV IMPERIUM

SOPHONIA
LITERVM
[Faint, illegible text within a rectangular border]